

DERS TANITIM ve UYGULAMA BİLGİLERİ

Dersin Adı	Kodu	Yarıyıl	T+U+L (saat/hafta)	Türü (Z / S)	Yerel Kredi	AKTS
Çocuk Haklarının Hukuki Güncesi	KHAS 1734	Bahar	03+00+00	Seçmeli	3	5
Akademik Birim:	Ortak Dersler Bölümü					
Öğrenim Türü:	Örgün Eğitim					
Ön Koşullar	Yok					
Öğrenim Dili:	İngilizce					
Dersin Düzeyi:	Lisans					
Dersin Koordinatörü:	--					
Dersin Amacı:	Çocuk hakları, evrensel standartları belirleyen hukuki çerçevede bugün artık neredeyse tüm dünya çapında olarak kabul görmektedir. Çocuk haklarına ilişkin temel ilkeler hukuki metinlerde somutlaştırılarak bu hakların uluslararası hukuk ve tarihsel süreçteki yeri bir gelişim göstermekte ise de çocukların haklarına erişmesi önündeki engeller mevcut hukuki çerçevenin de eleştirilmesine yol açmaktadır. Bu ders, disiplinlerarası bir yaklaşımla çocuk haklarının anlamının sorgulanmasını ve bu yöndeki hak eğitiminin çocuklara ve yetişkinlere verilmesinin toplumsal kültüre katkısına yönelik farkındalık yaratmayı amaçlamaktadır.					
Dersin İçeriği:	Dersimizde çocuk haklarının tarihsel gelişim süreci ve temel ilkeleri bu haklara ilişkin temel hukuki düzenlemeler çerçevesinde değerlendirilecek ve bu hakları koruma mekanizmalarının etkinliği, yaşanan hak ihlalleri ile tartışılacaktır. Ayrıca çocuk haklarının sağlanmasında devletin görev ve sorumluluğu yanında sivil toplum kuruluşlarının hak savunuculuğu incelenecektir. Çocuk haklarına güncel yaklaşım, yapılan araştırmaların ve devlet politikalarının incelenmesi yanında konunun sanat alanındaki yansımaları ile incelenecektir. Hak temelli bir yaklaşım ile bu alandaki eğitimin önemi ihlallere yönelik bir tedbir olma özelliğiyle ele alınacaktır.					
Dersin Öğrenme Çıktıları (ÖÇ):	• 1- Çocuk haklarının tarihsel gelişimini ve temel ilkelerini tanıtır. • 2- Çocuk haklarının ulusal ve uluslararası hukuk sistemleri içindeki yerini saptar ve analiz eder. • 3- Çocuk hakları konusundaki araştırmalar hakkında bilgi sahibi olur ve bunları yorumlar. • 4- Çocuk hakları ihlallerine ilişkin yargısal denetimi değerlendirir. • 5- Çocuk hakları ihlallerine ve bu ihlallerin önlenmesine yönelik tartışmalara aktif olarak katılabilir. • 6- Çocuk hakları eğitiminin önemine yönelik farkındalık kazanır.					
Dersin Öğrenme Yöntem ve Teknikleri	Ders anlatımı & tartışma alıştırmaları • Ders anlatımı • Sınıf içi ya da dış katılımcılarla tartışma Ders içi okuma ve araştırma alıştırmaları • Derslere destek kısa okumalar • Araştırma egzersizleri • Gruplar halinde poster sunumları ve değerlendirmeler					

HAFTALIK PROGRAM

Hafta	Konular	Ön Hazırlık
1	Giriş ve Ders Oryantasyonu	Ders materyallerini inceleme ve okuma
2	Çocuk Haklarına İlişkin Temel Bilgiler - Çocuk Kavramı ve Hukukta Çocuk - Çocuk Haklarının Konusu ve Önemi	Ders materyallerini inceleme ve okuma
3	- Çocuk Haklarının Tarihsel Gelişimi - Çocuk Haklarının Ulusal ve Uluslararası Hukuktaki Yeri	Ders materyallerini inceleme ve okuma
4	BM Çocuk Hakları Sözleşmesinin İçeriği - Sözleşmeye İlişkin Temel İlkeler - Sözleşme ile Tanınan Haklar Dünyada ve Türkiye'deki Uygulama	Ders materyallerini inceleme ve okuma
5	Çocuk Hakları İhlalleri ve İhlallere Yönelik Yargısal Denetim -Çocuğun Anayasal Hakları	Ders materyallerini inceleme ve okuma

6	Çocuk Hakları İhlalleri ve İhlallere Yönelik Yargısal Denetim - Özel Koruma Gerektiren Haller	Ders materyallerini inceleme ve okuma
7	Çocuk Hakları İhlalleri ve İhlallere Yönelik Yargısal Denetim -Çocuk Adalet Sistemi	Ders materyallerini inceleme ve okuma
8	Grup Ödevi, poster sunumu	Poster sunumu için hazırlık, grup çalışması
9	Çocuk Haklarına İlişkin Devletin Görev ve Sorumlulukları	Ders materyallerini inceleme ve okuma
10	Çocuk Haklarına İlişkin Hak Savunuculuğu ve STK'lar	Ders materyallerini inceleme ve okuma
11	Çocuk Haklarına İlişkin Araştırmaların ve Alan Çalışmalarının Söyledikleri	Ders materyallerini inceleme ve okuma
12	Çocuk Haklarına Güncel Yaklaşım -Çocuk Politikalarına İlişkin Dünyadan Örnekler	Ders materyallerini inceleme ve okuma
13	Çocuk Haklarına Güncel Yaklaşım -Capharnaüm Filmi Üzerinden Bir Değerlendirme	Ders materyallerini inceleme ve okuma
14	Çocuk Haklarının Eğitimdeki Yeri ve Çocuk Hakları Eğitiminin Önemi	

Kadir Has Üniversitesi'nde bir dönem 14 haftadır, 15. ve 16. hafta sınav haftalarıdır.

ZORUNLU ve ÖNERİLEN OKUMALAR

- Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme
- Implementation Handbook for the Convention on the Rights of the Child: Fully Revised Third Edition, 2007, UNICEF.
- Dersi destekleyen okumalar haftalık konu planına göre verilecektir.

DİĞER KAYNAKLAR

- Capharnaüm, Nadine Labaki, 2018, MUBI.
- Haftalık program konularını destekleyecek eserler (film ve kitap olarak) önerilecektir.

DEĞERLENDİRME SİSTEMİ

Yarıyıl İçi Çalışmaları	Sayı	Katkı Payı (%)
Katılım	1	20
Ödev	2	20
Ara Sınavlar/Sözlü Sınavlar/Kısa Sınavlar	1	20
Final Sınavı	1	40
Total:	5	100

İŞ YÜKÜ HESAPLAMASI

Etkinlikler	Sayısı	Süresi (saat)	Toplam İş Yüğü (saat)

Ders Saati	14	3	42
Uygulama	12	1	12
Dersle İlgili Sınıf Dışı Etkinlikler	12	3	36
Ara Sınavlar/Sözlü Sınavlar/Kısa Sınavlar	1	15	15
Final Sınavı	2	10	20
Toplam İş Yüğü (saat):			125

1 AKTS = 25 saatlik iş yüğü

PROGRAM YETERLİLİKLERİ (PY) ve ÖĞRENME ÇIKTILARI (ÖÇ) İLİŞKİSİ

#	PY1	PY2	PY3	PY4	PY5	PY6	PY7	PY8	PY9	PY10	PY11	PY12
OC1												
OC2												
OC3												
OC4												
OC5												
OC6												

Katkı Düzeyi: 1 Düşük, 2 Orta, 3 Yüksek